

Букубаар бырааһынныга, 1 кылаас

Сыала-сорууга:

- Уорэх туьалаабын, наадалаабын обобо ойдотуу;
- Тугу сатылларын, билэллэрин тороппутгэргэ кордоруу;
- Бэйэ кыабыттан, сатабылыттан доуьуйууну инэри.

Бэлэмнэни улэ: ырыа, хобоон, тобобо кэтэрбуукубалары оностуу, кылааьы киэргэтии.

Ыытааччы: Үтүө күнүнэн күндү төрөппүттэр уонна ыалдыттар!

Бүгүн биһиэхэ үөрүүлээх күн. Бастакы кинигэбитин букубаары бүтэрэн быраһаайдаһар күммүт буолар. Бу үөрүүлээх күнүнэн күндү оҕолору, төрөппүттэри, ыалдыттары эбэрдэлиибин!

Ханнык баҕарар врач, учуутал, агроном, лётчик, инженер, учёнай, бу биһиги төрөппүттэрбит – оскуолатаабы олохторун, букубаартан саҕалаабыттар. Ол иһин букубаардар араас норуоттар тылларынан бэчээттэнэн тахсаллар. Билигин мин ынырарбын көнгүллээн, маннайгы кылаас үөрэнээччилэрин.

(ырыа Буквы разные писать).

Ыытааччы: Чэ, эрэ, оҕолор таайын эрэ бу ханнык остуоруйаҕа баар уолуй?

Мас уолчаан

Оскуолаҕа тиэтэйэр

Кини уһун муннулаах

Уонна кумааҕы танастаах

Кини аата кимий?

Таайа охсун тургэнник

Оҕолор: Буратино!

Ыытааччы: Саамай соп! «Золотой ключик» остуоруйаттан Буратино ыалдыттыгы кэллэ.

(Буратино киирэр).

Буратино: Ким мин туспуна манна кэпсэтэрий? Оо, манна киһи бөҕө мустубут эбит ди.

Театрга баран иһэн мин туспуна кэпсэтэргитин истэн киирдим. Бүгүн мин «Букубаарбын» атыылаатым уонна ол харчытыгар билиэт атыыластым. Ээ мин үөрэниэхпин баҕарбаппын, үөрэммэккэ да сылдыяхха син.

Ыытааччы: Оҕолоор, үөрэнэр туохха наадалаабын Буратиноҕа быһаарыаххайын эрэ (оҕолор быһаараллар).

- Маладыастар! Биһиги «Букубаарбытын» үөрэтэн бүтэрдибит. Аны биһиги ханнык баҕарар кинигэни ааҕар кыахтанныбыт. Оҕолоор, бастакы кинигэбитигэр «Букубаарбытыгар» баһыбалаан хоһооммутун этиэххэин эрэ. (хоһоон «Букубаар» баһыбы баары ааҕаллар).

Букубаарбыт барахсан баһыбы

Баһыбы баары үчүгэйгэр,

Кэрэ кэпсээннэр, сэһэннэр,

Үгүс хоһооннор, ойуугар!

Буратино: Ээ, чэ эһиги үөрэнэ хаалын, мин театрбар бардым. Билиэтим бу баар. (Билиэтин көрдөрөр. Ааны баран анныалыыр да, аана аһыллыбат).

Ыытааччы: Хайа Буратино туох буоллун? Тоҕо аанын аһыллыбаты ити? Көрдөр эрэ билиэккин (ыытааччы ылан ааҕар). Манна туох эрэ диэн суруллубут ээ. Ыл аах эрэ бэйэн.

Буратино: Хайдах? Мин сатаан аахпаппын ээ!

Ыытааччы: Оҕолоор Буратиноҕа көмөлөһөбүт да? Ким ааҕан биэриэй соруудабын? (биир оҕо ааҕар). Бэриллит соруудахтары толор.

(Презентацияҕа соруудахтар костоллор).

Мин тугуыйтарбын өйдөөн истин уонна илиигитин уунан эппиэттээн:

1. Бу туох бэлиэлэрий?
2. Хас кылгас аһаҕас дорҕоон баарый?
3. Хас уһун аһаҕас дорҕоон баарый?
4. Хас дифтонг баарый?
5. Ханнык аһаҕас дорҕоону бэлиэтиир буукубалар нууччаттан киирбиттэрий?
6. Ханнык бүтэй дорҕоону бэлиэтиир буукубала рнууччаттан киирбиттэрий?
7. Дорҕоону бэлиэтээбэт ханнык буукубалар баалларый?
8. Бу ханнык буукубаларый?
9. Бу ханнык буукубаный?(н) Тоҕо соҕотоҕуй?
10. Өссө наар кыраттан суруллар саха тылыгар ханнык буукубалар баалларый?
11. Саха алфавита барыта хас буукубалааҕый?
12. Бу ханнык сурук бэлиэтэй?(.) Кини ханан турарый? (Этии кэннигэр) Сөп, туочука кэннэ ханнык буукубаттан суруйабытый? (улахан)

Буратино: Оҕолор миэхэ көмөлөстүгүт ахан дии. Мин эмиэ хайдах эрэ үөрэниэхпин баҕардым. Ол эрэри миэхэ «Букубаарым» суох ди. Хантан ылабын ону?

Ытааччы: Көмөлөһөбүт да оҕолор?

Буратино: Уой наһаа да үөрдүүм.

Ытааччы: Буратино, оскуолаҕа ааҕарга, суруйарга эрэ үөрөспүттэр э араас элбэххэ үөрэниэххэ сөп. Ити биһиги этэр кинигэбит «Букубаар» Билии дойдутугар баар. Ол дойдуга алфавит буквалара бары бааллар. Билигин Буратино эйиэхэ анаан оҕолор буукубаларга анаммыт хоһооннору ааһан иһитиннэриэхтэрэ. (Оҕолор хобьон ааһаллар.)

Ытааччы: Буратино, буукубалары үөрэтэ оҕус. Оччоҕуна араас остуоруйалары, кинигэлэри ааһыан.

Буратино: Кырдьык, үөрэнэ охсуохха наада эбит. Ото кинигэбин хантан булабын?

Ытааччы: Мин эрдэ эппитим дии ол кинигэн Билии дойдутугар баар диэн, ол аанын кыбыл көмүс күлүүһүнэн эрэ аһаххын сөп.

Буратино: Ээ, миэхэ хаһан эрэ чарааппаахы биир күлүүс курдугу биэрбитээ, баҕар ол буолаарай? Мин баран аҕалыам ди ,миигин кэтэһин сөп (Буратино тахсан барар).

Ытааччы: Буратинобут кэлиэр диэри кыратык сынньана таарыйа төрөспүттэргэ оонньоу оонньоһуохпут.

Буратино: (ааны тонсуйар) Бу аҕаллым ити сөп да барсар да ити күлүүс?

Бытааччы: Буратино, үөрэниэххин баҕаран ыксыыргын көрөн үөрдүм. Хоппону аһаргар кими эмит көмөлөһүңнэрэҕин дуо?

Буратино: Суох мин бэйэм аһа охсуом! Оо Букубаарым манна баар эбит ди, манна өссө атын кинигэлэр бааллар эбит.

Бытааччы: Билиибит дойдута тоҕо кыратай диэмэ, төһөнөн ааҕаҕын, оччонон билиин кэнээн иһэр.

Буратино: Сөп өйдөөтүм. Чэ оҕолоор, көрсүөххэ диэри! (тахсан барар)

Бытааччы: Билигин бэйэлэрин истин эбэрдэ тылларын тиэрдиэхтэрэ саамай күндү дьоннот, төрөшпүттэргит. _____.

Манан бүгүңнү быраабынныкпыт түмүктэнэр. Билиги үөрүүбүтүн үллэстэ кэлбиккитигэр, күүс-көмө буолбуккутугар махтанабын.

Көрсүөххэ диэри!